

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/ว๓๑๗

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/ว๖๕ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖
๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/๕๐ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๗

ตามที่มีเหตุการณ์รถบัส ๒ ชั้น นำนักเรียนและครูเดินทางไปทัศนศึกษาประสบอุบัติเหตุทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้มีนักเรียนและครูเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก นั้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำชับและย้ำโรงเรียนในสังกัด ดังนี้

๑. ห้ามนำนักเรียนออกเดินทางในเวลากลางวัน
๒. ตรวจสอบและเลือกเส้นทางโดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยก่อนการเดินทางทุกครั้ง
๓. ตรวจสอบสภาพ/มาตรฐานรถ ต้องมีใบอนุญาตพระราชบัญญัติประวัติพนักงานขับรถ/เด็กรถ
๔. ดูแลความปลอดภัยของนักเรียนและครูเป็นอันดับแรก
๕. ให้จัดทัศนศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง ควรระงับการเดินทางระยะไกลหากไม่จำเป็น
๖. ให้ความสำคัญกับการทำสัญญา (TOR) โดยให้เน้นเรื่องความปลอดภัยกับผู้ว่าจ้าง โดยระบุประเด็นที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดไว้อย่างชัดเจน
๗. ถ้าขับไกลเกินกว่า ๔ ชั่วโมง ผู้ประกอบการต้องจัดพนักงานขับรถจำนวน ๒ คน เพื่อสับเปลี่ยนกันขับ
๘. กรณีที่เป็นการเดินทางในเส้นทางที่เป็นภูเขาลาดชันและคดเคี้ยว ให้ใช้รถโดยสารชั้นเดียวในการเดินทาง
๙. รถยนต์ที่ใช้ในการเดินทางต้องมีสภาพแข็งแรง พร้อมใช้งานอย่างปลอดภัย มีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยครบถ้วนตามกฎหมายกำหนด เช่น มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง เป็นต้น
๑๐. ต้องกำหนดให้มีครูที่เป็นผู้ควบคุมอย่างน้อย ๒ คน และต้องผลัดกันทำหน้าที่คอยกำกับ ดูแล พนักงานขับรถไม่ให้ขับเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ถ้าสังเกตเห็นว่าพนักงานขับรถ ง่วงหรือหลับใน หากไม่แน่ใจให้สั่งพักรถหรือหยุดการเดินทางชั่วคราวทันที
๑๑. การเดินทางไกลควรกำหนดให้มีการพักรถทุกๆ ๒ ชั่วโมง

/๑๒. ให้ผู้อำนวยการ....

๑๒. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และผู้อำนวยการโรงเรียนปฏิบัติตามแนวปฏิบัติข้างต้นโดยเคร่งครัด

๑๓. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และผู้อำนวยการโรงเรียนดำเนินการตามระเบียบ ดังนี้

(๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/ว๖๕ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การเฝ้าระวังป้องกันนักเรียนบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในรถและการไปทัศนศึกษา

(๓) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/๕๐ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา (เพิ่มเติม)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๖๕๘

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04277/ 46

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑
เลขทะเบียนไว้ ๑๒๕๕
วันที่ ๑๕ ส.ค. ๒๕๕๗ ๐๕.๑๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
เลขที่ ๓๓๐
วันที่ - 7 ส.ค. 2557
เวลา

4 มีนาคม 2557

เรื่อง มาตรการในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04277/๖65 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2556

ตามหนังสืออ้างถึง และประกอบกับมีเหตุการณ์รถบัสครูและนักเรียนประสบอุบัติเหตุ ขณะเดินทางไปทัศนศึกษาที่บริเวณ กม.ที่ 42-43 ทางหลวงหมายเลข 304 อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นเหตุให้มีนักเรียนและครูเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำชับให้ สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอก สถานศึกษา พ.ศ.2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการในการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอก สถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด และคู่มือแนวทางปฏิบัติและ มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552 เรื่องการพานักเรียนไปศึกษานอก สถานที่ โดยมีมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

1. สัญญาจ้างให้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพรถและพนักงานขับรถให้ชัดเจน
2. ขอความร่วมมือโรงพยาบาลหรือสถานอนามัยใกล้เคียงในการตรวจความพร้อมและ สภาพร่างกายของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง
3. ขอความร่วมมือสำนักงานขนส่งจังหวัดหรือสถานตรวจสภาพรถยนต์เอกชน ในการตรวจสอบสภาพรถคันที่จะใช้เดินทาง
4. พิจารณากำหนดการเดินทางให้รัดกุม รอบคอบ ไม่ควรเริ่มเดินทางในช่วงเวลากลางคืน เพื่อให้ถึงที่ทัศนศึกษาในช่วงเช้า
5. เลือกเส้นทางที่มีความปลอดภัย และตรวจสอบสภาพเส้นทางเพื่อให้ทราบจุดที่ต้อง ระมัดระวัง โดยประสานให้พนักงานขับรถทราบล่วงหน้าอีกทางหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ แจ้งสถานศึกษาให้ทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

โทร.0 2288 5599 โทรสาร 0 2282 6658

ด่วนที่สุด
ที่ ศธ 04277/ ๖65

๗386
14.29
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

20 พฤษภาคม 2556

960
30 พค 56

เรื่อง การเฝ้าระวังนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในรถและการไปทัศนศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

ตามที่มีข่าวเด็กปฐมวัยในความดูแลของโรงเรียนเอกชนเสียชีวิตจากการถูกลืมไว้ในรถรับส่ง ต่อเนื่องกัน 2 ราย และกรณีเกิดอุบัติเหตุรถบัสครูและนักเรียนพลิกคว่ำขณะเดินทางมาทัศนศึกษา ที่กรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2556 ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ แจ้งให้สถานศึกษาจัดทำแผนป้องกันและแผนเผชิญเหตุแล้ว รายละเอียดดังแนบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นควรดำเนินการเฝ้าระวังนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในรถและการไปทัศนศึกษา ดังต่อไปนี้

1. กรณีพาครูและนักเรียนเดินทางไปทัศนศึกษา ขอให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรการในการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด และคู่มือแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552 เรื่องการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

1.1 ในสัญญาจ้างควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพรถและพนักงานขับรถให้ชัดเจน

1.2 ขอความร่วมมือโรงพยาบาลหรือสถานอนามัยใกล้เคียงในการตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง

2. การป้องกันกรณีเด็กเสียชีวิตจากการถูกลืมในรถ ควรดำเนินการเฝ้าระวัง ดังนี้

2.1 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนป้องกันและเผชิญเหตุกรณีดังกล่าว โดยให้มีการตรวจสอบเฝ้าระวัง และมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีเด็กปฐมวัยในความรับผิดชอบ

2.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ และติดตามให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด และสม่ำเสมอ

2.3 ให้สถานศึกษาที่มีเด็กปฐมวัย ให้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กทราบวิธีการขอความช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น การกดแตรสัญญาณในรถ วิธีการเปิดประตูหรือเปิดกระจก เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร.0 2288 5599 โทรสาร 0 2282 6658

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๓๓๒๕
๐๖.๕๓

๓๕๕
๒๐๕๕๗

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04277/50

7 มีนาคม 2557

เรื่อง มาตรการในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04277/ว65 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2556

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของ
ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด (เพิ่มเติม) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามหนังสืออ้างถึง และประกอบกับมีเหตุการณ์รถบัสครูและนักเรียนประสบอุบัติเหตุ
ขณะเดินทางไปทัศนศึกษาที่บริเวณ กม.ที่ 42-43 ทางหลวงหมายเลข 304 อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี
เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นเหตุให้มีนักเรียนและครูเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำชับให้
สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอก
สถานศึกษา พ.ศ.2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการในการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอก
สถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด และคู่มือแนวทางปฏิบัติและ
มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556 ส่วนที่ 3 มาตรการป้องกันและแก้ไข
อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา โดยมีมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

1. การเลือกยานพาหนะและผู้ขับขี่ (มาตรการที่ 8)

1.1 สถานศึกษาต้องจัดทำสัญญาเช่ารถกับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจาก
กรมการขนส่งทางบกและใช้รถที่จดทะเบียนเป็นรถโดยสารสาธารณะ ซึ่งจะมีการทำประกันภัยตาม พ.ร.บ.
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ แบบสัญญาเช่ารถยนต์ต้องกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับ
สภาพรถและพนักงานขับรถ พร้อมกับระบุความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้ชัดเจน

1.2 ผู้ประกอบการขนส่งต้องจัดการโดยสารที่มีสภาพที่มั่นคง แข็งแรง พร้อมใช้งานได้
อย่างปลอดภัย โดยมีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เช่น มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง
มีประตูฉุกเฉิน ถึงดับเพลิง ค้อนทุบกระจก ครบถ้วนสมบูรณ์ และผ่านการตรวจสอบสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก

1.3 ให้สถานศึกษาจัดส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ ดูแลความเรียบร้อยของ
สภาพรถโดยสารให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยขอความร่วมมือสำนักงานขนส่งจังหวัดหรือสถานตรวจ
สภาพรถยนต์เอกชนในการตรวจสอบสภาพรถคันที่จะใช้เดินทาง

1.4 ให้สถานศึกษาตรวจสอบพนักงานขับรถที่ผู้ประกอบการขนส่งจัดหามาให้ว่า
มีใบอนุญาตขับรถที่ถูกต้องตรงตามประเภทของรถโดยสาร ใบอนุญาตไม่สิ้นอายุ มีความรู้ มีความชำนาญ
เส้นทางตามแผนการเดินทาง มีความสุภาพเรียบร้อย ไม่มีดื่มสุรา ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบประวัติพนักงานขับรถ
จากกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัด พร้อมทั้งขอความร่วมมือโรงพยาบาลหรือสถานเอนกนามัย
ใกล้เคียงในการตรวจความพร้อมและสภาพร่างกายของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง

1.5 กรณีที่เป็น...

1.5 กรณีที่เป็นการเดินทางในเส้นทางที่ผ่านภูเขาลาดชันและคดเคี้ยวให้ใช้รถโดยสาร
ชั้นเดียวในการเดินทาง

2. การจัดทำแผนการเดินทาง (มาตรการที่ 9)

2.1 สถานศึกษาต้องดำเนินการสำรวจเส้นทางก่อนการพานักเรียน และนักศึกษา
ไปนอกสถานศึกษา โดยเลือกเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุด

2.2 สถานศึกษาต้องจัดทำแผนที่สังเขป แสดงเส้นทางการเดินทางให้ชัดเจนพร้อมทั้ง
ระบุผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งจัดส่งแผนการเดินทางหรือแผนที่เส้นทาง รวมทั้งจุดที่ต้องระมัดระวังในเส้นทาง
ให้กับผู้ประกอบการขนส่งและพนักงานขับรถศึกษาก่อนการเดินทาง

2.3 ให้แผนการเดินทางเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่ารถยนต์กับผู้ประกอบการขนส่ง
โดยพิจารณากำหนดการเดินทางให้รัดกุมรอบคอบ ไม่ควรเริ่มเดินทางในเวลากลางคืน เพื่อให้ถึงที่ทัศนศึกษา
ในช่วงเช้า โดยเส้นทางที่ขับไกลเกินกว่า 4 ชั่วโมง ผู้ประกอบการต้องจัดพนักงานขับรถจำนวน 2 คน
เพื่อสับเปลี่ยนกันขับ หรือจัดแผนการเดินทางให้มีระยะเวลาหยุดพักไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมงหลังขับรถติดต่อกัน
เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

2.4 สถานศึกษาต้องจัดทำแผนสำรอง กรณีมีเหตุฉุกเฉินและจำเป็น โดยจะต้องแจ้งให้
ผู้ประกอบการขนส่งรับทราบและมีส่วนรับผิดชอบกับแผนสำรองดังกล่าวด้วย

3. การปฏิบัติระหว่างการเดินทาง (มาตรการที่ 10)

3.1 ผู้ควบคุม และผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแล ไม่ให้มีการบรรทุกนักเรียน และ
นักศึกษาเกินจำนวนที่นั่งของรถโดยสาร

3.2 ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแล พนักงานขับรถไม่ให้ขับรถเร็ว
เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงในการขับรถที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งห้ามมิให้มี
การเสพสุรา สิ่งเสพติด ของมีเมา และเล่นการพนันทุกชนิด

3.3 ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแลนักเรียน และนักศึกษาให้คาดเข็มขัด
นิรภัยทุกคน

ทั้งนี้ ขอให้ปฏิบัติตามมาตรการในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล
เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่แนบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ แจ้งสถานศึกษาให้ทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

โทร.0 2288 5599 โทรสาร 0 2282 6658